

Major gšt. Jiří Sommer:

Taktický význam smíšené vyšší jednotky.

(Dokončení.)

Organisace vyšší jezdecké jednotky.

V dřívějších kapitolách jsme zjistili, co lze čekat od dobře užitého a vedeného jezdeckva. Nyní pojednáme o tom, jak je organisovat, aby splnilo naše očekávání.

Všeobecné zásady. Před válkou záležela síla jezdeckva v nárazu (v atace), dnes v boji pěšky neboli v palbě. Z tohoto poznání je třeba vyvodit důsledky. Již za války odložila většina jezdeckev kopí, dnes čeká tento osud šavli. Ta nemá více svého oprávnění: z 99% jen koně zatěžuje. Treba ji nahradit revolverem (nebo dobře fungující pistolí) velké ráže, aby střela porazila protivníka rázem. Revolveru může jezdec užít i při atace v malých jednotkách, kdy nebezpečí vzájemného ohrožení je nepatrné.

Jinak potřebuje jezdeckvo týchž zbraní co pěchota, protože bojuje stejným způsobem. Každé družstvo musí mít lehký kulomet a pro boj

*)

Hulánský pluk 11

3. eskadrona

Průzkumná hlídka 3, npor. Kuhn

Odesláno 1/9 v 10.30 hod. dop. severně od Dziewietniki (15 km severně od Chodorowa).

Na silnici Podkamen—Bobrka u Mühlbachu směrem Lwów pochoduje ruský smíšený proud, jehož čelo ani konec nevidím. Odhaduji sílu na 1 divisi.

Jižně ode mne ruské jezdeckvo a předvoje pěchoty přes Dziewietniki a jižně v postupu přes trať Borynicze—Chodorow. V lese severně silnice Borynicze—Rozwadow jsem spatřil jen jezdecké hlídky.

zblízka ruční i puškový granát. Zavedení nouzového podstavce pro lehký kulomet bylo dostatečně zdůvodněno již shora.

Základní jezdecká jednotka — eskadrona, které bývají svěrovány často samostatné bojové úkoly (přezvědný oddíl, předvoj, bočný voj, skupina v útoku a obraně atd.), potřebuje k provedení manévru pohybu i palbu. Prvek pohybu představují jezdecké čety, prvek palby palebná základna, t. j. kulometná četa. Ta patří organicky k jezdecké eskadroně. Dosáhneme tím nejen lepší a trvalé spolupráce kulometů s jezdeckem, ale učiníme jezdeckou eskadronu skutečně schopnou samostatné akce kratšího trvání. Tímto opatřením neučiníme nic jiného, než že zlepšíme nynější stav, kdy kulometná eskadrona pluku byla předurčena k rozdělení. Včleněním těžkých kulometů k jezdecké eskadroně umožníme jí bránit se proti náletům nepřátelského bitevního letectva a nejllehčích obrněných vozidel (průrazné střelivo). Aby jezdecká eskadrona byla s to čelit i lehkým tankům (víme, že se s nimi setká při plnění každé úlohy před frontou), musila by míti v kulometné četě alespoň 1 kulomet velké ráže.

Jezdecký pluk má již být schopen samostatné bojové akce i delšího trvání, je-li třeba, i bez jakýchkoliv posilových prostředků. Potřebuje proto nezbytně kromě spojovací jednotky zákopníků a kulometné rotý doprovodné a protitankové dělostřelectvo. Tím nemá být řečeno, že se jezdecký pluk obejde bez podpory dělostřelectva vyšší jezdecké jednotky. On si jen svým dělostřelectvem vypomůže, když dělostřelectvo vyšší jezdecké jednotky není s to jej podporovat (je s ním přerušeno spojení, přemísťuje se, atd.).

Vyšší jezdecká jednotka musí být organisována tak, aby mohla bez posilových prvků vést samostatný boj tak jako pěší divise. K tomu je především třeba, aby byla řádně vybavena dělostřelectvem a službami.

Ještě několik slov o odlehčení jezdeckvu. Náš jezdecký kůň nese průměrně 130 kg. To je mnoho, zvlášť proto, že naše koně jsou většinou drobnější. Už výměnou šavle za revolver dosáhneme částečného ulehčení. Další úlevu vidím v odstranění přílby z výstroje jezdeckva, neboť ji v pohybném boji nepotřebuje. Přílba je dědictví zákopové války. Její zavedení by bylo odůvodněno až zase zákopovou válkou. Též plášť v letním období jezdec nepotřebuje. Kdyby výměnu prádla obstarával intendantní park — nepotřeboval by jezdec ani druhé soupravy prádla. Jen provedením těchto návrhů snížilo by se zatížení jezdeckého koně v létě o 5 kg, v zimě asi o 3 kg.

Citelného odlehčení by se dalo dosíci novým moderním řešením ústroje jezdecké a postroje koně. To je ovšem otázka času a peněz. Cestu k tomu nám ukazuje švédská armáda, která zavedením nového ústroje pšáka, snížila jeho zatížení o 8 kg.

Kdyby se nám tento úkol zdařil podobně nejen u výstroje jezdecké, ale i u jezdeckého postroje, byla by to nová úleva pro jezdeckého koně, a to asi o 15 kg. Při tom třeba myslet na to, aby jezdec po sesednutí k boji mohl nejnnutnější věci vzít s sebou bez otálení, jedním hmatem.

Ve výjimečných případech (úsilný pochod) lze koni ještě odlehčit odložením toreb, krmiva, polního náradí a p.

Stejně důležitá je otázka náručních koní. Dnes jeden vodič po sesednutí vede 4 náruční koně. To je mnoho. Při krátké služební době nelze vycvičit jezdeck tak, aby ovládl 4 koně. To je ještě možné na dobrých cestách, ale v terénu menší příkop přivede velitele náručních koní do velkých rozpaků.

Úplnou pohromou pro náruční koně je přepad nepřátelskou dělovou palbou, nálet nepřátelského letectva nebo nájezd obrněných vozidel.

Jak zjednat nápravu? Aby náruční koně byli pohyblivější, bylo by třeba, zmenšit počet náručních koní jednoho vodiče ze čtyř na tři. To je obtížné: už nyní přicházíme při sesednutí o čtvrtinu početních stavů jezdeck, takto bychom přišli o celou třetinu. Neučiníme proto z toho pravidlo. Jen sesedne-li jezdeck v blízkosti nepříteli.

tele, v těžce schůdném terénu a p., zanechá u náručních koní tolik jezdců, aby 1 vodič měl 3 náruční koně.

Proti přepadu dělovou palbou nemůžeme náruční koně jinak chránit než vhodným rozčleněním a co možná skrytým umístěním.

Abys náruční koně eskadron byli jen poněkud chráněni proti náletům bitevního letectva, musíme dát veliteli náručních koní každé eskadrony aspoň jeden lehký kulomet s vhodným podstavcem, který by umožnil střelbu na nízko létající letadla.

Stejně opatření je nutno učinit, co se týká obrany proti obrněným vozidlům, jenže zde půjde o zbraň mohutnější — nejlépe těžkou samočinnou opakovačku ráže 20 mm (Oerlikon). K obsluze obou těchto zbraní by postačilo družstvo, skládající se z velitele, ze 4 mužů obsluhy, z 1 vodiče nosného koně, z 6 jezdeckých a z 1 nosného koně.

Teprve pak bude skupina náručních koní eskadrony soběstačná.

Pohyblivost jezdeckých trénů je dnes malá: nestačí jezdeckvu. Proto musí bojový trén buď dostat čtyřspřeží nebo třeba nově řešit vojenský vůz po příkladu ciziny (kola s malým průměrem v kuličkových ložiscích na pneumatikách). Trén kuchyňský, proviantní a trén pluku — bude nejlépe motorisovat.

Všecek trén by měl být také soběstačný, co se týká OPL. a obrany proti lehkým obrněným vozidlům. Proto bude mít část vozidel kulomety pro OPL. a samočinné opakovačky velké ráže k obraně proti obrněným vozidlům.

Ze všeho, co jsme dosud uvedli, vyplývají naše snahy, aby jezdeckvo zůstalo lehkým, t. j. neztratilo nic na své pohyblivosti, ale co možná ještě na ní získalo, a dále, aby každá jeho složka byla co nejvíce soběstačná. Obě tyto zásady vedou k těmto požadavkům:

u jezdeckého družstva a čtyř organisovati jen takové zbraně, které jezdec může dopravovat na zádech tak, aby tyto jednotky se obešly bez nosných koní;

do svazku jezdecké eskadrony včlenit jen takové zbraně, aby se dovedla rychle pohybovat napříč každým schůdným terénem, tedy jen zbraně na nosných koních; její bojový trén musí být tak pohyblivý, aby dovedl za eskadronou následovat klusem oklikami i po špatných cestách;

jezdecký pluk bude mít jen takové zbraně, které se dovedou pohybovat napříč každým sjízdným terénem, t. j. těžší zbraně na kárách nebo na terénních motorových vozidlech;

vyšší jezdeckou jednotku vybavit dostatečně dělostřelectvem a službami; všechny její složky musí být s to sledovat jezdecké pluky oklikami po lepších cestách.

Přitom při všem budeme dbát, aby navrhované řešení odpovídalo našim poměrům a našim možnostem. Nelze tedy brát naše podněty jako návrhy ideální.

Jezdecké družstvo. Nemůže potřebovat nosného koně, který je jeho přítěží a kterého normálně ztratí na první větší překážce. Dopravu lehkého kulometu a jeho střeliva třeba vyřešit tak jako u pušky. Družstvo bude nedílnou jednotkou a bude složeno z velitele, z obsluhy lehkých kulometů a z několika patračů. K boji zblízka bude vybaveno též granátomety.

Jezdecká četa. Základním požadavkem je, aby měla 3 družstva. Jen tak bude schopná jakéhosi manévru. S dvěma družstvy se manévrovat nedá. Alespoň jedno z družstev by mělo pro lehký kulomet nouzový podstavec, který by nebyl těžší, než zbraň sama. Ostatní 2 družstva by měla tyto podstavce normálně uloženy u bojového trénu eskadrony.

Ani při třech družstvech se nesmí stát četa těžkopádnou — nemůžeme jí dát 6 jezdců. Nezbude než poněkud zeslabit nyníjší družstvo. Domnívám se, bude-li mít družstvo po sesednutí k boji velitele, střelce,

nabíječe, 2 pomocníky a 4 patrače, tedy celkem 9 mužů (před sesednutím více o 1 pomocníka a 2 patrače, tedy 12 mužů), že s nimi vystačí také. K tomu by u čtyř přistoupil kromě velitele a jeho zástupce: 1 spojka (zároveň pozorovatel) a velitel náručních koní s 2 spojkami. Tato četa by měla v celku 42 mužů.

Jezdecká eskadrona. Byla složena z 3 jezdeckých čet a z čtyř kulometné, jejíž organické vtělení do jezdecké eskadrony bylo již dříve odůvodněno. Kulometná četa by měla materiál naložen na nosných koních (obsluha koňmo) a obsahovala by:

1 družstvo těžkých kulometů o 2 kulometech,

1 družstvo kulometů velké ráže (1 kulomet).

Tento kulomet ráže 10—12 mm prorazí na 500 m pancíř 14 mm tlustý, na 1000 m pancíř 10 mm tlustý. Zdolá tedy OA. a lehké tanky. Váha kulometu by nesměla být větší než 60 kg. Kulometů tohoto vzoru je už vyrobeno dostatek. (Vickers, Hotchkiss, Fiat, Colt-Browning, Breda atd.); našim požadavkům nevyhovují jediné vahou.

Dokud by se tyto kulometry nepřizpůsobily vahou, postačila by nám místo nich samočinná opakovačka velké ráže (Oerlikon, ráže 20 mm), vážící sama 33 kg, která má touž průbojnost.

V pomocné četě by měl velitel eskadrony k výkonu velení: motocykl s přívěsným vozíkem, trubače, 2—3 cyklisty a 3—4 jezdecké spojky. V této četě by bylo též střelecké družstvo pro velitele náručních koní.

V bojovém trénu by byly též 3 nosní koně s první zásobou střeliva pro jezdecké čety a 1 kára se střelivem pro kulometnou četu.

Jezdecký pluk. Nejmenší počet jezdeckých eskadron u pluku: 4. Kromě toho kulometná eskadrona.

Tato eskadrona by měla 2 čety těžkých kulometů po 2 družstvech o 2 kulometech a 1 četu kulometů velké ráže (20 mm) o 2 družstvech po 1 kulometu. Těžké kulometry by byly naloženy na nosných koních (obsluha koňmo) a byly by určeny k zdůraznění úsilí velitele pluku. Kulometry velké ráže by byly na hipomobilní lafetě (obsluha koňmo); velitel pluku by je přiděloval k obraně proti obrněným vozidlům středního typu skupině, kterou by nemohl vybavit doprovodným a protitankovým dělostřelectvem.

Kulometry ráže 20 mm prorazí na 500 m pancíř 20 mm, na 1000 m pancíř 10 mm. Jejich celková váha i s lafetou by nesměla přesahovat 150 kg. Tomuto požadavku úplně vyhovují kulometry H. I. H. a Oerlikon. Ostatní vzory (Solothurn, Madsen) jsou značně těžší.

Pluk by měl dále 1 baterii doprovodných a protitankových děl o 2 četách po 2 dělech. Jaké úkoly baterie očekávají? Předně obrana proti nejtěžším druhům tanků, dále odstranění odporů, které zastavily postup jezdecktva (krytá kulometná stanoviště a nepřátelské doprovodné zbraně). Obranně protitankové vyhoví nejlépe dělo menší ráže s velkou počáteční rychlostí, t. j. malorážový kanon, ráže 3.5—4.5 cm. Proti krytým cílům se lépe hodí dělo větší ráže se strmou dráhou letu, t. j. houfnice ráže 6—7 cm. Potřebovali bychom tedy zbraně dvě: kanon menší ráže a houfnici větší ráže.

Dnes většina zbrojovek (Škoda, Vickers, Schneider, Siderius, Bofors) řeší tuto zbraň jako jedinou, ale s dvěma výměnitelnými hlavními. Dělo má normálně houfnicovou hlaveň (na obrněná vozidla se vždy nestřílí). Teprve útočí-li tanky, výmění obsluha houfnicovou hlaveň za

kanonovou. U našeho děla by nejlépe vyhovovala doprava motorisovanou lafetou na plazivých pásech, protože by dělo poskytovalo malý cíl a bylo by velmi pohyblivé. U motorisované lafety nemá váha děla takovou důležitost, mohly by proto být obě hlavně umístěny vedle sebe, takže by dělo bylo stále připraveno k palbě jak proti obrněným vozidlům, tak na kryté cíle. Kdyby dělo bylo opatřeno pancířem, bylo by ho lze použít v příznivé situaci (pronásledování, zvědy) jako tanků. Hipomobilní děla by nebyla pro naše účely dosti pohyblivá.

Baterie by měla k zásobování pohonnými hmotami 1 cisternu a obstarávala by zásobování všech motorových vozidel pluku.

Pluk potřebuje též technickou četou, která by měla alespoň 1 zákopnické družstvo o 2 jezdeckých rojích (nejnutnější trhavy na nosných koních) a 1 jezdecké družstvo plynové a zamlžovací (materiál rovněž na nosných koních).

Ve spojovací četě pluku by byla sloučena pojítka: kromě telefonu alespoň 3 malé radiové stanice, z nich 2 dopravované na nosných koních k vybavení převědných oddílů, skupin a p.

K výkonu velení by měl velitel pluku ve velitelské skupině: 2 pobočníky, zpravodajského důstojníka, ordonančního důstojníka, velitele trénu, trubače, 2 pozorovací roje, 8—10 jezdeckých spojek, 1 malé osobní auto, 4—5 motocyklů (z toho 3 s kočárkem), 4—6 cyklistů.

Ve velitelské skupině by byl též zástupce velitele jezdeckého pluku s nejnutnějšími pomocnými orgány (pobočník, zpravodajský důstojník, pozorovací roj, trubač, spojky). Ten by byl v boji určován jako velitel nejdůležitější skupiny pluku.

Pro jednodušší velení by byly v pomocné eskadroně sloučeny: velitelská četa, spojovací četa a technická četa. Pomocná eskadrona by měla též ještě 1 záložní jezdeckou četou (normálního složení), která by sloužila k doplňování ztrát eskadron na mužstvu, koních i zbraních a k ochraně SV. pluku.

Naš jezdecký pluk je dosud tak chudě vybaven doprovodnými zbraněmi, že je nezbytno tomu pomoci. K srovnání uvádím zde složení moderního německého jezdeckého pluku:

velitel pluku se spojovací četou,
4 jezdecké eskadrony (po 9 lehkých kulometech),
kulometná eskadrona (8 těžkých kulometů),
minometná četa (2 lehké minomety),
četa velkých kulometů (3 kulomety),
četa doprovodného dělostřelectva (2 děla),
zákopnické družstvo.

Vyšší jezdecká jednotka.

Pro tu máme v cizině několik vzorů.

Moderní německá jezdecká divise má toto složení:

3 jezdecké brigády p 2 plucích,
cyklistický prapor (3 cyklistické roty, kulometná rota, minometná četa),
eskadrona obrněných aut (13 OA.),
jezdecký dělostřelecký pluk: 2 lehké oddíly (po 2 bateriích kanonových a 1 baterie houfnicové),
motorisovaný hrubý dělostřelecký oddíl o 2 bateriích (1 houfnicová, 1 kanonová),
motorisovaná telegrafní rota,
jezdecká ženijní rota s motorisovanou mostovou soupravou.

V celku má německá jezdecká divise hodnotu 7 praporů, 1 eskadrony OA. a 8 baterií.

Složení francouzské jezdecké divise:

2 jezdecké brigády o 2 plucích (každý pluk má 2 korouhve o 2 eskadronách, 1 kulometnou eskadronu a četu minometů),
korouhev obrněných vozidel: 2 eskadrony OA. po 12 vozech, 1 eskadrona tanků, pěší pluk (dragons portés) o 2 praporech (1 prapor naložen na nákladních autech, 1 na terénních nákladních autech),
pluk jezdeckého dělostřelectva (2 oddíly lehkých kanonů po 3 bateriích),
motorisovaný oddíl hrubých kanonů o 2 bateriích,
jezdecká telegrafní rota,
ženijní prapor (na kolech) s motorisovanou mostovou soupravou.
Celková hodnota francouzské jezdecké divise je 6 praporů, 3 eskadrony OA. a 8 baterií.

Italská „rychlá divise“ obsahuje:

3 jezdecké pluky,
pluk cyklistů (o 3 praporech),
korouhev OA. (2 eskadrony),
pluk jezdeckého dělostřelectva o 2 oddílech (po 3 bateriích),
pluk motorisovaného dělostřelectva o 2 oddílech (po 2 bateriích),
motorisovaná ženijní rota,
motorisovaná telegrafní rota.
Celková hodnota italské rychlé divise: 6 praporů, 2 eskadrony OA. a 10 baterií.

Pro zajímavost sledujme poměr mezi jezdecktvem a pěchotou těchto divisí:

1 prapor pěchoty připadá:

u německé divise na 6 jezdeckých pluků,
u francouzské divise na 2 jezdecké pluky,
u italské divise na 1 jezdecký pluk.

U německé a francouzské jezdecké divise zůstává hlavní zbraní jezdecktvo, u italské už to říci nemůžeme; proto také nemá italská divise název „jezdecká“. V Evropě zřejmě roste význam jezdecktva od západu na východ. My ve střední Evropě musíme se držet spíše východního, t. j. německého vzoru.

Zastavme se u obrněných vozidel. Jedna eskadrona OA. připadá:

u německé divise na 7 praporů,
u italské divise na 3 prapory,
u francouzské divise na 2 prapory.

Význam obrněných vozidel se stupňuje v Evropě obráceným směrem, t. j. od východu k západu, neboli tam, kde ubývá jezdecktva, přibývá obrněných vozidel.

Všimneme-li si dělostřelectva, je jím lépe vybavena italská divise (na prapor téměř 2 baterie), pak francouzská (na prapor téměř 1½ baterie) a na konec německá, kde na hodnotu 1 praporu připadá asi 1 baterie. I zde se jeví materiální převaha západní Evropy proti Evropě východní.

Naši vyšší jezdeckou jednotku nazveme jezdeckou divisí. Bylo by ideální, kdyby mohla být složena ze 2 jezdeckých brigád o 2 plucích. Zdá se však, že se při našich nynějších zdrojích budeme musít spokojit prozatím 3 jezdeckými pluky. Proto budeme dále uvažovat jen o tříplukové jezdecké divisi.

Takové jezdecké divisi postačí jako posilová pěchota 1 moderně organisovaný prapor cyklistů nebo prapor na terénních autech (spojovací četa, 3 pěší roty, kulometná rota, četa doprovodného dělostřelectva a technické družstvo) a 1 samostatná rota motocyklistů (3 pěší čety a 1 četa kulometná).

Co se týče obrněných vozidel, vystačí naše jezdecká divise s eskadronou kombinovaných obrněných vozidel o 4 četách: 3 čety k spolupráci s jezdeckými pluky, 1 četa k dispozici velitele divise (podle okolností též pro cyklistický prapor). V této četě by mohla být vozidla těžší.

Výbava dělostřelectvem:

oddíl jezdeckého lehkého dělostřelectva o 3 bateriích (2 baterie kanonové, 1 baterie houfnicová),

oddíl motorisovaného dělostřelectva: 1 baterie lehkých kanonů, 1 baterie hrubých kanonů,

baterie protiletadlového dělostřelectva (8 motorových vozidel, každé s dvojkulometem velké ráže).

Jezdecké baterie by byly určeny k spolupráci s jezdeckými pluky, lehká motorisovaná baterie s cyklistickým praporem. Dalekonosné kanony by tvořily všeobecnou činnost. Baterie protiletadlového dělostřelectva by obstarala OPL.

Jaké další zbraně potřebuje jezdecká divise?

Na opravy ničení, k přípravě a provedení ničení a k provedení přechodů přes vodní toky by měla jezdecká divise motorisovanou jezdeckou ženijní rotu s motorisovanou mostovou soupravou, která by byla přizpůsobena též hipomobilnímu tahu na špatných cestách.

Zřizovat a udržovat spojení by bylo v rámci jezdecké divise svěřeno motorisované jezdecké telegrafní rotě.

Přicházíme k službám. Služby jezdecké divise mají odpovídat dvěma podmínkám: musí být stejně pohyblivé jako jezdecká divise a snadno členitelné. Jezdecká divise má být jimi vybavena tak, aby byla soběstačná.

Půjde o tyto služby:

motorisovaný intendantní park s nákladní automobilní kolonou, která veze jednodenní dávku potravin a krmiva pro celou divisi. Po jejím vydání se odebere na zásobovací nádraží (výdejnu armády) k novému odběru;

motorisovaný zbrojní park měl by dělostřeleckou muniční kolonu s 1 palebným průměrem pro jezdecký dělostřelecký oddíl a pěší muniční kolonu se střelivem pro jezdecké pluky, cyklistický prapor a rotu motocyklistů. Motorisované dělostřelectvo a eskadrona obrněných vozidel by měly všecko střelivo na svých dopravních prostředcích;

zdravotnická služba: zdravotnická rota (na kolech), zdravotnická motorisovaná jezdecká ambulance (dělitelná na 3 díly) a zdravotnická automobilní kolona (5—10 aut);

motorisovaná veterinářská ambulance;

dopravní služba: lehká automobilní kolona s dílnami a s benzinovou odběrnou;

pracovní rota: dodá personál pro práce u intendantního a zbrojního parku, personál na výdejny, vypomůže u zdravotnické služby, atd. Při velkých ztrátách mužstva ošetřuje do příchodu doplňků přebytečné koně.

Celková hodnota takovéto jezdecké divise je: 4 prapory, 1 eskadrona OA., 6 baterií; je tedy ze všech uvedených jezdeckých divisí — jak není jinak možno — nejslabší.

Jeden prapor jezdecké divise připadá na 3 jezdecké pluky a 1½ baterie, 1 eskadrona OA. na 4 prapory. V poměru pěchoty k jezdecku a pěchoty k obrněným vozidlům se řadí tato jezdecká divise za divisi německou; co se týče dělostřelectva, je jím stejně vybavena jako divise francouzská.

Takto organisovaná jezdecká divise je s to plnit své normální úkoly, o nichž jsme mluvili. Budou-li jí svěřeny úkoly zvláštní (na př. dlouhodobá obrana na úzké frontě), musí k nim být i zvláště vybavena.

U všech uvedených typů jezdeckých divisí je na první pohled patrná jejich různorodost: každá zbraň (jezdecku, cyklisté, motocyklisté, obrněná vozidla, hipomobilní dělostřelectvo, motorisované dělostřelectvo atd.) má jinou pochodovou rychlost i výkonnost, jinou schopnost pohybovat se napříč terénem, jiný způsob boje atd. Jen jednotná doktrina, společný mírový výcvik a vůle velitele dovede zladit tyto prvky a společnému úsilí.

Rychlá vyšší jednotka.

Doposud jsme se zabývali moderní smíšenou vyšší jezdeckou jednotkou. Teď ještě několik slov o rychlé vyšší jednotce, na kterou jsme v svém pojednání několikrát narazili.

Rychlé jednotky vznikly až po válce, kdy byly hledány prostředky, které by příští válku dovedly rychle rozhodnout. Nejvíce přívrženců měly a mají v Anglii a Americe — v zemích pokročilého a četného těžkého průmyslu. Tam také byly s nimi provedeny první praktické pokusy.

Jaké úkoly je očekávají? Jsou předurčeny k nájezdům k rušení mobilisace a k tomu, aby čelily podobným podnikům nepřítele. Ony to budou, které zahájí příští válku. Při zahájení operací mohou být vyslány na zvědy s úkolem najít gros nepřátelských sil — a sledovat je. V útočné bitvě povedou obchvatné operace a budou jim čelit. Bude jich užito zvláště při pronásledování nepřítele. V obraně utvoří hodnotnou a pohyblivou zálohu velitele armády.

Jejich zasazení do boje. Před rychlou vyšší jednotku budou předcházet přezvědné oddíly složené z lehkých terénních obrněných vozidel, oddíly pěchoty na terénních autech, části motorisovaného dělostřelectva a ženijního vojska s potřebnými pojítky. Přezvědné oddíly budou samy zajištěny průzkumnými hlídkami (rychlá obrněná vozidla). Za přezvědnými oddíly bude se přibližovat v několika proudech zajištěné rychlá vyšší jednotka. Její předvoje budou obdobného složení jako přezvědné oddíly. Za nimi se posunují valné voje, t. j. zbytek obrněných vozidel, motorisovaná pěchota a dělostřelectvo, motorisované ženijní vojsko i telegrafní vojsko a konečně služby. Všecky složky budou mít dokonalou

OPL. Až přezvědne oddíly naváží dotyk s nepřítelem, provede ofensivní akci na nejcitlivějším místě gros obrněných vozidel za podpory dělostřelectva a pěchoty, které dobytý terén čistí, obsazuje a brání.

Jak by mohla být taková jednotka organisována? Snad takto:

pluk obrněných vozidel: 1 prapor lehkých terénních vozidel (3 roty po 4 četách po 3 vozech),

1 prapor středních terénních vozidel (3 roty po 4 četách po 5 vozech);

pluk pěchoty (o 2 praporech) na terénních motorisovaných vozidlech;

dělostřelecký oddíl (všecka děla motorisovanou lafetu):

1 baterie lehkých kanonů,

1 baterie lehkých houfnic,

1 baterie dalekonosných kanonů,

baterie protiletadlového dělostřelectva jako u navrhované jezdecké divise,

motorisovaná ženijní rota s těžkou motorovou soupravou,

motorisovaná telegrafní rota.

Ze služeb by měla rychlá vyšší jednotka: intendantní park, zdravotnickou ambulanci a automobilní park s dílnami a benzinovou odběrnou.

Pochodová výkonnost: 100—150 km denně (nejvýše 200 km) na dobrých cestách, počítáme-li s hodinovou rychlostí okolo 15 km.

Nevýhody rychlých jednotek byly již stručně uvedeny. Zde si je ještě jednou zopakujeme. Jsou všeobecně tyto:

Závislost na cestách. I terénní vozidla jsou rychlá jen na silnicích. Při pochodu v terénu snižují úvozy, příkopy a jiné překážky rychlost na polovinu. Kromě toho se osádka vozidel rychle unaví a vozidla sama se značně opotřebovávají. Rychlost rychlých jednotek v terénu nedosahuje často ani rychlosti jezdeckta.

Závislost na terénu. Terén členitý, močálovitý, písčítý s mnoha vodními překážkami nebo lesy znemožňuje téměř užití rychlých jednotek. Existují sice obojživelná obrněná vozidla, ale ta jsou neohrabaná ve vodě i na suchu. Kromě toho nepřekonají vodní tok s vysokými příkrými břehy.

Závislost na počasí. 50 cm sněhu, náledí, rozbředlý terén po delších deštích znehybní každou rychlou jednotku. Mlha zpomalí její rychlost na 50%.

Závislost na denní době. V noci klesá pochodová výkonnost rychlé jednotky při tlumených světlech na polovinu. Bez světél se delší trať nedá vůbec jet.

Závislost na pravidelném zásobování jako u žádné jiné zbraně.

Dvojí ztráty: nejen bojem, ale též poruchami vozidel. Za války dosahovaly ztráty obrněných vozidel 50%, a to nebyl obránce téměř vyzbrojen proti obrněným vozidlům! Jaké ztráty čekají je v příští válce?

Jsou citlivé na letecké nálety v soutěskách (les, osada), kdy nemohou z pochodové cesty odbočiti. Proto si musí napřed v takových případech zajistit OPL.

Obtížné velení větším jednotkám obrněných vozidel. Radiotelegrafní spojení ukazuje dosud malý praktický výsledek. Signální vlajky zahálí kouř bojiště.

Motorisovaná pěchota nemůže až na bojiště. Musí vyložit před příchodem do pásma palby kulometů a tím se její akce zpozdí. Po vyložení je třeba vozidla střežit a postarat se o jejich OPL.

Nemohou řešit všechny bojové úkoly, zvláště obranu, protože obrněná vozidla nedovedou uhájit terén.

Rychlé jednotky mají ovšem také své výhody:

jsou na silnicích asi dvakrát rychlejší než jezdecktvo. Mají proto větší hodnotu po stránce strategické;

menší zranitelnost obrněných vozidel v palbě pěchoty, dělostřelectva i letectva;

určitá úspora lidí při stejném palebném výkonu.

Mírové zkušenosti s nimi ukázaly příležitostně velmi pěkné výsledky. Je však potřeba je ještě zkoušet a zdokonalovat, aby se staly účinným prostředkem vojevůdce.

Nebylo by od nás moudré zříkat se jich proto, že jich dosud nemáme. Rychlé jednotky se uplatní zvláště na počátku války. Nejsme tak bohatí, abychom si mohli opevnit naše hranice tak jako Francie. Zde může situaci napravit jen rychlá jednotka. Bezpečnost státu by si tedy vyžadovala také rychlých jednotek.

Zřízení rychlých jednotek a jejich udržování je velmi nákladné zvláště proto, že brzy zastarají. Při finanční situaci našeho státu budeme musit ještě vyčkávat a sledovat pokusy s rychlými jednotkami v cizině. Ovšem ani nejbedlivější pozornost nemůže nahradit vlastní zkušenosti. Bylo by proto záhodno — alespoň v malém měřítku — přikročit k vlastním zkouškám a při nich vyřešit též otázku národní pohonné hmoty.

Z á v ě r.

Z celého pojednání plyne, že dlouho ještě neminula doba jezdecktva. Dokud bude v státech značný chov koní, dotud budou bojovat s jezdecktvem. Každá armáda musí mít zřetel na zdroje, které má k dispozici. Proto též dnes nikdo rozumný nemůže žádat zmechanisování celé armády nebo většiny její útvarů. To bude možné až pak, když stát bude mít pro každého záložníka připraven tank anebo letoun.

Předválečné jezdecktvo zklamalo, protože nebylo pro své úkoly dostatečně vybaveno palbou a neumělo bojovat pěšky. Dnes, kdy jezdecktvo je vybaveno palbou stejně jako pěchota, uplatní svou pohyblivost zvláště ve válce pohybné. Pěchota s dělostřelectvem umí zvítězit, ale jen jezdecktvo dovede způsobit katastrofu nepříteli.

Bez rychlých jednotek se moderní armáda také neobejde, přes všechny jejich nevýhody. V moderní válce budou situace, kterých může využít anebo které může zachránit jedině rychlá vyšší jednotka.

Ani jezdecktvo, ani rychlé jednotky se nedají za války improvizovat. Oboje mají největší význam zrovna na počátku války. Z toho plyne pro

armádní správu požadavek — mít je i v míru téměř na válečném počtu, abychom mohli alespoň jimi čelit případnému překvapení do té doby, než se nám podaří zmobilisovat armádu.

Bylo by záhodno vybavit jezdecké pluky moderními doprovodnými zbraněmi a pak postavit pro jezdeckou divisi scházející útvary.

Konečně by zbývalo uvést v život alespoň jednu rychlou vyšší jednotku a doplnit tříplukovou jezdeckou divisi na divisi čtyřplukovou.

V dohledné budoucnosti budou existovat vedle vyšších jezdeckých jednotek též rychlé vyšší jednotky. Oboje — jak jsme si ukázali — mají v moderní armádě své existenční oprávnění. Oboje jí prokáží vydatné služby, budou-li podnikavé a budou-li vedeny schopnými veliteli.

Použitá literatura:

Předpis K-I-2.

Gen. G. Brandt: Moderne Kavallerie.

Články revuální:

Mimo jiné:

Jezdecké rozhledy 1931: plk. gšt. Eminger: Návrh na reorganizaci jezdeckva.

Jezdecké rozhledy 1933: škpt. O. Beneš: Úvaha o organizaci jezdeckva.

Vojenské rozhledy 1933: mjr. gšt. Rossmann: Motorisace a mechanisace armády.

Vojenské rozhledy 1933: mjr. gšt. Papoušek: Rychlá jednotka po stránce materiální.

Militär-Wochenblatt 1931/32: kpt. Crisolti: Für und wider die Motorisierung der Kavallerie-Division.

Militär-Wochenblatt 1932/33: pplk. von Faber du Faur: Neuzeitliche schnellbewegliche Verbände.

Deutsche Wehr 1930/31: plk. Wiktorin: Kavaleristische Zeit- und Streitfragen.

Magyar katonai szemle 1933: mjr. Ehrlich: Lovasság — Korszerűség.

Przegląd kawaleryjski 1933: pplk. gšt. Machalski: Użycie i organizacja wielkich jednostek kawalerji.

Revue Militaire française 1933: gen. Boucherie: La cavallerie moderne.

Revue de cavallerie 1931: mjr. Brenet: La cavallerie.

Army Ordnance 1929/30: mjr. Patton a Benson: Mechanization and Cavalry.

Z cizích revuí.

REVUE DE CAVALERIE, roč. 45 (1935), leden-únor.

V článku „La cavalerie rurale en France“ poukazuje autor na důležitost organizací pěstujících na venkově jezdecký sport, jezdecký výcvik po způsobu našich „Selských jízď“ a podává jakousi všeobecnou směrnici pro zřizování těchto institucí ve Francii.

V článku „Les autos-mitrailleuses en Mésopotamie“ je podán v překladu z angličtiny výtah ze zprávy o použití britských OA. v Mezopotámii r. 1918.

„Les transmissions dans la cavalerie“, pokračování článku o spojení u jezdeckva v útočném boji jezdecké divise. Autor podrobně probírá použití jednotlivých pojitků před vyražením útoku a za útoku.

„Ambiance d'un combat vu de l'échelon compagnie ou escadron à pied“. Autor líčí dojmy z bojů 7.—9. srpna 1918 za ofensivy u Montdidier a zdůrazňuje, že vývoj boje v moderní jeho tvářnosti staví velitele setniny do situací, kdy, jsa odkázán sám na sebe, musí vyvinout iniciativní činnost, ať již se týká zaujetí vhodných tvarů, sestavy, nebo směru, nebo působení bočních paleb, zajištění spojení atd. a zároveň ukazuje na morální a fyzický stav, do jakého přichází tento velitel.

Popisuje podrobně svou činnost v boji od jeho příprav až do večera dne 9. srpna.

Le grand steeple-chase de Pardubice. Ve sportovní rubrice je pojednání o „Velké pardubické r. 1934“, v níž autor snaží se získat zájemce pro obslužení tohoto našeho dostihu z řad francouzských jezdců, jimž po kratším pobytu a bližším poznání dráhy slibuje úspěch, nutný pro udržení prestiže a účelný i pro francouzský chov.

ALLGEMEINE SCHWEIZERISCHE MILITARZEITUNG, roč. 80 (1934), čís. 2.

Toto číslo je věnováno jezdeckvu a přináší články týkající se švýcarského jezdeckva, které mohou posloužit k informaci o této složce miliční armády.

Článek „Considérations générales sur la Cavalerie“ je příspěvkem k úvahám o významu jezdeckva pro švýcarskou armádu a o jeho úkolech i upotřebení. Autor se staví odmítavě k otázce motoricko-mechanických jednotek, které nepovažuje za dosti způsobilé k manévrování v terénu a za schopné samy se zajišťovat i bojovat v každém terénu, kteréžto vlastnosti má jezdeckvo v dostatečné míře oproti pěchotě. Tím však nezamítá vytvoření lehké vyšší jednotky. Vídí však její jádro tvořené jezdeckvem a motoricko-mechanické prostředky se v ní objevují jako posilové prostředky, usnadňující jezdeckvu splnění úkolu.

V článku „Gedanken zur Reorganisation der Kavallerie“ podává autor návrh, jak vytvořit z dnešních prostředků a jednotek nové vyšší jezdecké jednotky. Zajímavá je základní myšlenka organizační, která se jeví u každé jednotky, totiž v tom, že každá jednotka má jakýsi čep (pivot) a křídla, na příklad: četa má 1 družstvo lehkého kulometu a 2 družstva patračů, jezdecký pluk 1 kulometnou eskadronu a 3 eskadrony normální, u nichž by chtěl mít 1 četu lehkých kulometů (6 kusů) a 2 čety obyčejné (t. j. 1 družstvo lehkého kulometu a 2 družstva jezdců po 9 mužích). U velitelství pluku má být: 2 čety patračů a spojek, jezdecká zákopnická četa, telefonní a zdravotnická hlídka.

Obdobně je tvořena i jezdecká brigáda, sestávající z 3 jezdeckých pluků, z 1 pluku dragons portés (jeho síla se rovná jednomu pěšímu praporu) a z pluku (motorisovaného) kulometného, který má 3 eskadrony po 9 kusech, 4. eskadrona jsou OA. (6 vozů vyzbrojených kulometem a dělem) a konečně 5. eskadrona, kterou tvoří 2 čety dragons portés na kamionech a 2 čety motocyklistů. Tyto eskadrony (4. a 5.) mohou vytvořit podle potřeby motorisovaný převážný oddíl. Přičlení-li se k takovéto jezdecké brigádě 2. brigáda, sestávající z cyklistů a motorisovaných jednotek, vznikne rychlá divise. Takováto divise nepotřebuje potom silného dělostřelectva.

V článku „Hat die Kavallerie für die schweizerische Armee noch eine Existenzberechtigung oder soll sie zu Gunsten der anderen Waffen aufgehoben oder reduziert werden?“ dokazuje autor, že zvláštní terénní poměry Švýcar vyžadují, aby dnešní počet jezdeckva byl ponechán (36 eskadron ve 3 jezdeckých brigádách po 6 eskadronách, z nichž každá má 2 eskadrony těžkých kulometů a 6 oddílů po 2 eskadronách jako divisi jezdeckvo). Hlavní důvod vidí v tom, že vzhledem k terénu a novému způsobu boje nabylo jezdeckvo zvýšené důležitosti a je velmi těžké je nahradit motorisovanými jednotkami se zřením k terénním poměrům. Navrhuje potom zřízení jezdecké divise o 2 brigádách, každá po 2 plucích. U každého jezdeckého pluku jsou dva oddíly, z nichž každý má

2 normální, 1 kulometnou eskadronu (6 kusů). K divisi patří 8 jezdeckých baterií (nový horský kanon) a u každého pluku 4 cyklistické eskadrony (s těžkými kulomety, 2 pěchotními děly a lehkými minomety).

V článku „Der kavalieristische Marsch querfeldein“ autor uvádí na paměť ustanovení předpisu o výcviku v ježdění terénem a srovnává je s praxí při cvičeních, která se vlastně odehrávají na silnicích. V tom právě vidí velké nebezpečí pro nižší velitele a poddůstojníky, kteří jsou nuceni v praxi jezdit za svými úkoly skutečně terénem a při výcviku jezdí na silnicích, které pro ně vlastně značí jen osu postupu. Je potom velmi těžké si představovat, jak by ve skutečnosti vypadal manévra a pohyb terénem, když se pro polní škody nemohl cvičit a takové cvičení zůstává v teorii, přes to, že se při něm jezo venku.

MILITÄR-WOCHENBLATT, roč. 119 (1935), čís. 30 a 31.

V článku „Kriegserfahrungen in der Verwendung moderner Kavallerie“ uvádí generál v. Poseck v přehledu zkušenosti ze světové války, z nichž lze těžit ve prospěch jezdeckta v příštích jeho úkolech. Mírové zkušenosti mohou snadno vésti na scestí, neboť jim chybí skutečné působení nepřítele a mnohé věci, které se nedají v míru znázornit, jako náhoda a morální vlivy. Proto je třeba zkušenosti z poslední války pečlivě studovat podle skutečného stavu věcí a zhodnotit je pro výcvik v míru. A ani při tom není zaručeno, že se nedožijeme nových překvapení způsobených činností nových bojových prostředků. V tom ohledu je situace poválečná příznivější velikým rozvojem spojovacích prostředků, jichž důležitost je zvláště vynikající u jezdeckta, zbraně rychlých rozhodnutí a měnivých situací.

Podstatnou zkušenost učinilo jezdeckto o způsobu boje, neboť již první dny války ukázaly nemožnost zničit nepřítele primitivní zbraní — šavli a jezdeckto se rychle muselo přizpůsobovat potřebě doby a sáhnout k pěšimu boji.

Nejen taktika jezdeckta se pozměnila rázem, ale i způsob nazírání na použití jezdeckta vůbec, zvláště s hlediska vysokého velení, na němž jest, aby kladlo takové úkoly, které může svými prostředky splnit.

V dalších úvahách probírá autor události od nástupu až do plného rozvinutí operací, v němž jezdecktu připadly různé úkoly, které je očekávají i v budoucnu. -cl-